

అలలూ, కలలూ

ఎనిమిదేళ్ళ వయస్సున్నప్పుడు కామేశ్వరి ఓ నాడు పొద్దుటేలేది వాళ్ళమ్మతో అందిట, అమ్మా, అమ్మా, నాకు రాత్రి మంచి కలూచ్చిందే- నాకేమో, పెద్దతోక మొలిచిందిటా... అమ్మ నవ్వింది. ఊరుకోక "ఇప్పుడాలోటు ఏమి కన వడుతోందే?" అంది. మా కామేశ్వరికి చాలా కోపంవచ్చింది. నే రాగానే నాతో అంతాచెప్పి-

"మాశావులే భానూ? ఈ అమ్మకేం తెలుసు నామొహం? ఎంతసేపూ నన్ను కొట్టడం, నాన్నని లెట్టడం తప్పితే? చక్కగా బామచెట్టు చివర కొమ్మ ఎక్కి పరువుకొచ్చిన పండు లింటే ఎంత బాగుంటుందే?"

దాని భావాలు ఎప్పుడూ చెట్టు చివరనే ఉన్నాయి. దానిదృష్టి చిన్నప్పట్టుంచీ అంత పండి వండుని పరువుకాయమీదే ఉంది. నాకు దాంతో స్నేహమయిన దగ్గిర్నంచీ దానిఊహలు మబ్బుల్లోనే విహరిస్తున్నాయి.

* * *

అదింకా న్కులు ఘైసలు చదువుతూనే ఉంది. మా నాన్నగారికి దగ్గ ఎక్కువైందని తెలిసి నేను మా అత్తారి ఊరు కళింకోటవంచి, మా ఊరు కాకికాడ వచ్చాను. రెండురోజులు పోయాక కామేశ్వరివాళ్ళయింటికి వెళ్ళేను. అది యింట్లోలేను. స్కూలుకు వెళ్ళిందిటా, వాళ్ళమ్మే చాపేసి కూర్చోపెట్టింది.

"ఏమమ్మా భానుమతీ ఎలా ఉంది మీ నాన్న గారి వంట్లో?"

"కొంచం తగ్గిందండి — మీ కామేశ్వరిని యింకా చదివిస్తారు కాబోలు!"

"ఏం చదువులు పోనిద్దూ తల్లీ? పదహారేళ్ళు వై బడ్డాయి. దానితరవాత పెళ్ళికావలసిన సిల్లంది..."

"అవునవును... అన్నట్టు సీతేదీ?"

"అది బడికెళ్ళింది... ఫోరుఫారం చదువు తోంది... నిన్ను చూస్తే ఎంతో ముచ్చటేస్తోంది.

ఎందుకొచ్చిన చదువులమ్మా? ఆ తుణానికి ఏది ఫాషన్ అది అలంకరించుకోడం, అందర్నీ వెక్కిరించడం-ఇంతకన్న యిదిసేప్పది ఏముందీ? ముగ్ధపెట్టడం ఆనందానికంటే కిల్లలు - పోనీ వరీక్షల్లో ఆయినా ఫస్టుమార్కులు తెచ్చుకో వాలా? ఎందుకూ, నే ఎంత మొత్తుకుంటే ఏం లాభం? ఆయనకుండాల్సి."

"ఏం? మునుపు శ్రద్ధగా చదివేదండీ? ఇప్పుడేం?"

"అక్కా చెల్లెలూ లైటు వెలిగించుకుని వున్న కాలు ముందుపడేతుకుని రాత్రుళ్లు కూర్చుంటారు. ఏసినీమాగురించో వాదించుకుని ఇద్దరూ ఆఖరికి కొట్టుకోడం. బాగుందా? బనా వయసొచ్చిన వాళ్ళకి చదువెందుకమ్మా? ఇటు ఓ అత్తైసరూ పెట్టడం రాక..."

మాట పూర్తవకుండా కామేశ్వరి లోపలి కొచ్చింది. నాకళ్లు జిగేలుమన్నాయి. నే నీమధ్య దాన్ని చూడలేదు. నలువయసా కళకళలాడుతూ ఎంతో బాగుంది. అయితే వాళ్ళమ్మ చెప్పినట్టు అందంకన్న అలంకరణ ఎక్కువ అనిపించింది. నే లేచి దగ్గరగా వెళ్ళేను.

"నువ్వులే భానూ? ఎవరో అనుకున్నానూ? ఏమే అమ్మా, దానికి ఓ కాఫీ ఆయినా యివ్వ కుండా కూర్చోపెట్టి వాగిస్తున్నావా? రేపు కృష్ణాప్రమి మాకు హాబీడే. ఈ రెండ్రోజులూ యిక్కడ ఉండకపోతే ఊరుకునేదిలేదు. కావాలంటే సెప్టెంబర్ వెర్సిఫైన్ కోసం మా బావగారికి అమ్మచేస్తాను." నాకు ఎంతో ఆనంద మనిపించింది. చక్కటి స్నేహితురాలు కన్న కావలసిందేముంది? హృదయం పంచుకునే స్నేహం కన్న కోరదగిం దేముంది?

భోజనాలయ్యాక, డాబామీద కూర్చున్నాక అది నాతో అంది.

"అదేమిటే భానూ, అంతసిల్లీ పని చేశావ్? ఆడవుట్టుక కావరం చెయ్యడం సిల్లల్ని కనడం-

అంతవరకేనా? 'నేనేం చేశాను?' అని నిన్ను నువ్వు ప్రశ్నించుకుంటే నీకేం జవాబు దొరుకు తుండే?" నేనేం జవాబు చెప్పలేదు, అనుభవం లేని దాని ప్రశ్నలకు నొచ్చుకొనలేదు. ఊరికే ఆడిగేను.

"నువ్వేం చేద్దామనీ?"

"ఏదో పెద్ద చదువు చదువుతాగాని...నీలా హఠాత్తుగా డ్రాప్ చెయ్యను" ఇంతట్లో నీక పరువులు పట్టుకొని పేడమీద కొచ్చింది.

"అక్కయ్య సంగతి-నన్నుడుగు భానూ, నే చెబుతాను. నాలుగురోజుల క్రిందట దానికి కల వచ్చిందిట-తను ఎం బి బీయస్ ప్యాసై నట్టూ- బీదోగులు ఎంతోమందికి ఉచితంగా సేవ చేస్తున్నట్టూ..."

"అలాంటి గొప్ప ఆదర్శాలూ, భావాలూ ఉంటే మంచిదే కనుకే?"

"మంచిదేగాని...దానికి తగిన ప్రయత్నం ఉండాలిగా! అది డాక్టరయితే అంతకన్న కావల సిందేలేదు. అయితే మొన్న దాన్ని సెలక్షన్ పరీక్షల్లో ప్యాసుచేయించి-పరీక్షకు కట్టించేసరికి తాతలు దిగొచ్చారని నీకు తెలివ కుంటుంది."

"ఛీ! నోర్యుయ్" అంది మా కామేశ్వరి. ఆ ఊపంలో- ఆ వెన్నెలలో దాని మొహం చూస్తే నాకు నవ్వుకలేదు. ఇంతట్లో వాళ్ళమ్మ మేడమీ దకి త్వరగా వచ్చింది.

"ఓసేయ్ ఆమ్మాయ్! పెళ్ళివారొచ్చారు, గబుక్కనిరా" అది హడావిడిగా.

"అయింది అక్కయ్యగారి పెళ్లి!" అంది నీత చప్పట్లు కొడుతూ.

"ఇలా హఠాత్తుగా ఎవరోచ్చారు పిన్ని గారూ?" అన్నాను నేను.

"ఏమో ఓ కబురూ కాకరకామాలేదు. వీళ్ల నాన్నగారికి ఏనిమిషానికేంతోస్తే అంటే. మొన్న పెద్దాపురం కేంపుకళ్ళేరుగా, ఈ ఆబ్బాయి వచ్చాట్ట- తీసుకు చక్కావచ్చారు. మళ్ళీ జనతాలో వెళ్ళిపోతాట్ట. తొందరగా రండే."

నేనే పెద్దరికం వహించి-దాన్ని గంట ప్రతి మాలి ముస్తాబు చేసి క్రిందకి తీసుకొచ్చాను. అతను యింజనీరింగు చదువున్నట్ట. ఓ మోస్తరుగా ఉన్నాడు. ఫరవాలేదు.

"ఏమీ భానూ, యిక్కడ సీత లేదుగదా? అది వింటే ఆక్షేపిస్తుంది. నిన్న అతన్ని చూడ గానే మనుసు మార్చుకున్నాను. మనకెందుకే చదువులూ? ఉద్యోగం చెయ్యాలూ, ఊళ్ళేలాలూ? అమ్మనకు నొప్పి వడమెందుకు?" ఇలా చెప్పుకు పోతోంది కామేశ్వరి. దాని మనస్సు మారినం దుకు నాకెంతో సరదావేసింది.

"స్త్రీపాతురాలివిగనక నీతో చెబుతున్నాను- నిన్నరాత్రి నాకో కల వచ్చింది. సన్నాయి, శ్వేందూ కలసి విసిసిస్తే, ఏమిటో మొట్టమొదట అర్థంకాలేదు..."

"నీ పెళ్లి కాబోలు..."

"ఛా, అదికాదు, వినుమరీ- గృహప్రవేశంట- ఆయన పెద్ద- అలి చక్కని- బంగళా కట్టించా రుట- కిటికీలకు రంగురంగుల అద్దాలూ, పాల రాతి గచ్చూ, మంచి బాత్ రూమూ, కిచెనూ... ఎంత బాగుందనుకున్నావో?"

బీరవా చాటునుంచి సీత యివతలికొచ్చింది. దాన్ని చూడగానే కామేశ్వరి గతుక్కుమంది.

"ఇలాంటి కలే ఎందుకొచ్చిందో నీకు ఆర్థమ యిందిటే భానూ? అతను యింజనీరింగు- యిల్లుకట్టి స్టాడనీ...అయితే ఒక్కదానికే విచారం ఎందు కులే- నే అంటే అక్కయ్య ఏడవడానికిగాని!" అంది సీత నవ్వుతూ. మళ్ళీ అదే ఎవరూ అడ క్కుండానే చెప్పింది.

"తొందరపడి తీసుకొచ్చారుగాని నాన్నకా సంబంధం నచ్చలేదుట. అతనికి తల్లి తండ్రి లేరుట, ఆస్తీలేదుటా. ఇంతా చేస్తే అతను యింజ నీరింగు మొదటేడు చదువుతున్నాట్ట. అతను యిల్లుకట్టడ మెప్పుడు, అందులో కామేశ్వరి అక్కయ్య గృహప్రవేశం చెయ్యడమెప్పుడు?"

"ఛీ, నోర్యుయ్! ఈ కంటికి ఈ రెప్పలు దూరమా? నీకెలాంటి కోరిసరుకు జతపడుతుందో నేచూడకపోతానా?" అంది మా కామేశ్వరి.

* * *

"నా ఉత్తరం మిమ్మల్ని ఎవరు చదవమ న్నారు? అన్నాను నేను పేరంటంనుంచి యింటి కొస్తూ. కామేశ్వరి దస్తూరి కవరమీద కనపడు తోంది. ఆయన నాకందకుండా దాన్ని ఎత్తి నాలుగుముక్కలు చదివేరు.

“పరీక్ష ప్యాసవడానికి నేనేం చదివేననీ? ప్యాసవుతానని నేనెప్పుడూ అనుకోలేదు. నిన్నే మా డిజిట్టు వచ్చాయి. నా పరీక్ష పోయింది.” అని విచారించకపోయినా నే విచారించాను. పట్టుచీరతో అలా కర్పీలో కూలబడిపోయాడు.

“తానీల్లారుగారమ్మాయికి గొప్ప సంబంధాలే వస్తున్నాయే!” నే ఎగిరి ఉత్తరం లాక్కున్నాను. గబగబా చదివేను. పాపం అది నాకు ప్రతీసంగతీ రాస్తుంది. మళ్ళీ ఏదో సంబంధం వచ్చిందిట. అతనికి దుడుమూ వాటర్ ఫాల్ స్వర్గిర ఎలక్ట్రీషి యన్ వనిట.

“పాపం, యీ సంబంధమేనా కుదురుతే బాగుణ్ణండీ” అన్నాను నేను. ఆయన నవ్వుతూ అన్నారు-

“కుదురు తేనేం, కుడరకపోతేనేం- మీ కామేశ్వరి కలలకేం లోటూ? చక్కని జలపాతాలూ, ఆకుపచ్చని మెరుపులు మెరిసినట్టు రావచిలకలూ, జలపాతం ప్రక్క కొండచరియలలో మీ కామేశ్వరి- మొగుడుతో పీకారు చేస్తున్నట్టు యీపాటికి కలలు రావంటానా?” నాకు నవ్వురాలేను, కష్టమనిపించింది.

“విన్నతనం కన్నెమనసూ, అలలలాంటి ఆలోచనలూ వెళ్ళి కాని ఏ పిల్లకి కొత్తా? ఆఖరికి మీకూ అది లోకువయిపోయిందన్న మాట. దాని సంగతి మొదటినుంచి మీతో చెప్పడమే తప్ప” అన్నాను.

* * *

ఏడాది గడిచింది కాని మా కామేశ్వరినుండి శుభలేఖ రాలేదు. ఆనాటికి యీనాడు మళ్ళీ

దీపావళికి మేము కాకినాడ వచ్చాము. వెళ్ళిన వెంటనే నేను కామేశ్వరి వాళ్ళ యింటికి వెళ్ళేను. వాళ్ళమ్మ అంది నేను దాని విషయం అడగ్గా.

“దేనికయినా అన్నీ కలిసి రావాలిగదా భానుమతీ? సంబంధాలు వస్తున్నాయి పెడుతున్నాయి. వాళ్ళ నాన్నగారికీ ధానంత కుర్ర తనమే. చిన్న విషయంలో పట్టుదల చేత రెండు సంబంధాలు పుసిగించేశారు!” సీత బడ ఆల్లు కంటూ అక్కడికొచ్చింది.

“పోనిద్దూ అమ్మా, ఆయనమీ చెందుకు పెడ తావ - వివచే భానూ! మొన్న ఓ సంబంధం వచ్చింది-అతనికి విమానాలు నడకడం వని-ఎనిమి దొందలు జీశం-తెల్లగా ఎంతో బాగున్నాడు. ఆ రెండుకోజుల భాగోతానికి అక్కయ్య-విమాన మెక్సికట్టూ, దేశాలన్నీ చూసిట్టూ కలలుకంది. ఆచుకో-దానికేం?...” వాళ్ళమ్మ అడ్డేసింది.

“అవును-నామాట వివవమ్మా, కుర్రాళ్ళు వాళ్ల కేం తెలుసూ? అతనికి పదివేలు కావాలిట. ఇస్తామే అనుకో-రోజుకో విమానం ఏక్సిడెంటు పేనర్లో పడుతోంది-చూసి చూసి ఎలా ఇవ్వమూ?”

* * *

తరతరాలుగా సముద్రంలో ఉన్న కెరటాలూ తాతాల్లికంగా లేచినా మళ్ళీ యధాస్థానానికి వచ్చేస్తుంటాయి. భారతదేశంలో పుట్టి పెరిగిన కామేశ్వరి గంపెడు కలలుకన్నా దాని వర్తక సానం, గవ్యస్థానం ఒక బే. దానికీష్టమి యద్దరు పిల్లలు. గాని మొగుడు బియ్యే ప్యాసయినా ప్రస్తుతం వాళ్ళ స్వస్థలంలో పొలం చూసుకుంటున్నాడు. అయితే మా కామేశ్వరివలె తృప్తిగా జీవించడమే భారతస్త్రీలోని విశేషం!

సిటీబస్సులో వయస్సుమళ్ళిన నవనాగరిక స్త్రీ పక్కనే ఏడేళ్ళకుర్రాడొకడు కూర్చున్నాడు. ఉన్నట్టుండి ఆకస్మాత్తుగా తుమ్ము దానికి లంకించుకున్నాడు. వాటి కొక ఆది అంతూ లేకపోవడంచూసి నవనాగరిక స్త్రీ భరించలేక—“అబ్బాయ్! నీదగ్గర చేతిరుమాలుందా?” అంది.

“చేతిరుమాలాండీ! ఉంది” అన్నాడు కుర్రాడు.

“అయితే కాస్త బయటికి తియ్యివరి!” అన్నదామె.

కుర్రాడు ఆశ్చర్యపొయినట్లు మొహం వెట్టి, “అమ్మో! మీకు చేతి రుమాలు ఎరువిస్తే ఇంకేమైనా ఉందా! మా అమ్మ వీపు చీరేస్తుంది!” అన్నాడు